

NAJCIEKAWSZE POLSKIE TRADYCJE WIELKANOCNE

Polskie tradycje wielkanocne to wspaniałe obrzędy i tradycje. Wiele z nich, obchodzonych bardzo widowiskowo, jest prawdziwymi atrakcjami turystycznymi, które małe miejscowości wysławiają na cały kraj.

Wielkanoc to najważniejsze i najstarsze święto obchodzone na pamiątkę Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej pełni Księżyca (tj. między 21 marca a 25 kwietnia).

Obchody rozpoczyna odbywająca się wczesnym rankiem msza w Kościele katolickim zwana rezurekcją, w prawosławnym - jutrznią. W tym dniu w gronie rodzinnym dzielimy się jajkiem, składamy sobie życzenia i spożywamy uroczyste śniadanie.

Wielkanoc kończy okres Wielkiego Postu. Jest czasem radości i rodzinnego ciepła. Święta Wielkanocne mają bogatą tradycję. Są niezwykle barwne, towarzyszy im wiele obrzędów takich jak: święcenie pokarmów, pisanki, śmigus-dyngus.

Wiosenne porządki

Przed Wielkanocą robimy wielkie świąteczne porządki nie tylko po to, by mieszkanie lśniło czystością. Porządki mają także charakter symboliczny - wymiatając brud wymiatamy pozostałości zimy a wraz z nią wszelkie zło i choroby.

Palmy wielkanocne

Wielki Tydzień rozpoczyna się Niedzielą Palmową. Kiedyś nazywano ją kwietną lub wierzbną. Dawniej palemki robiono z wierzby, bukszpanu, malin, lub porzeczek. Obecnie to gałązki wierzby ozdabiane suszonymi lub żywymi kwiatami, ziołami lub kolorowymi piórkami. Świecenie wielkanocnej palmy to piękna polska tradycja według której wielkanocna palma chroni domowników przed nieszczęściem. Poświęconymi palemkami bito lekko domowników, by zapewnić im szczęście na cały rok. Połknięcie jednej poświęconej bazi wróżyło zdrowie, bogactwo lub chroniło przed chorobami gardła. Zatknięcie palemki za obraz lub włożone do wazonu miało chronić mieszkanie przed nieszczęściem i złośliwością sąsiadów.

Wielkanocne pisanki

Malowanie pisanek to chyba najpopularniejsza tradycja wielkanocna. Jajo - króluje na wielkanocnym stole, jest symbolem życia i odrodzenia. Tradycja pisanek i dzielenia się świętym jajkiem sięga daleko w przeszłość. Już starożytni Persowie obdarowywali swoich bliskich barwionymi na czerwono jajkami. Czerwone pisanki mają ponoć magiczną moc - odpędzają złe uroki, są symbolem serca i miłości. Jajka mają też dużą wartość odżywczą- zawierają wszystkie ważne składniki pokarmowe: białko, tłuszcz, sole mineralne i witaminy. Pięknie zdobione jaja będące symbolem odradzającego się życia od wieków zdobią stoły podczas Świąt Wielkanocnych. Nie może ich zabraknąć w koszyczku ze święconką.

Przez lata sposoby barwienia i dekorowania jaj się zmieniały, ale tradycja pozostała. Można tworzyć pisanki na wiele sposobów.

Święconka

Wielka Sobota jest dniem radosnego oczekiwania. Koniecznie tego dnia należy poświęcić koszyczek z jedzeniem. W takim wielkanocnym koszyczku nie może zabraknąć baranka - symbolu Chrystusa Zmartwychwstałego, jajka - symbolu narodzenia, mięsa i wędlin na znak, że kończy się post, masła - symbolu dobrobytu. Święcono też chrzan, - bo „gorycz męki Pańskiej i śmierci została zwyciężona przez słodycz zmartwychwstania”. Do wielkanocnego koszyczka wkłada się także sól i pieprz symbolizujące ochronę przed zepsuciem. Święconkę zjada się następnego dnia, po porannej mszy zwanej rezurekcją. Jak głosi tradycja- dziewczynki, które w Wielką Sobotę umyjają twarz w wodzie, w której gotowały się jajka na święconkę pozbędą się piegów i innych mankamentów urody.

NIEDZIELA WIELKANOCNA

Wielka Niedziela - dzień radości W Wielką Niedzielę poranny huk petard i dźwięk dzwonów ma obudzić śpiących w Tatrach rycerzy, poruszyć zatwardziałe serca skąpców i złośliwych sąsiadów. Tradycją wielkanocną jest wspólne zasiadanie do świątecznego śniadania w Wielką Niedzielę. Ważnym elementem wspólnego biesiadowania jest uroczyste dzielenie się jajkiem z domownikami. Na świątecznym stole nie może zabraknąć baby wielkanocnej i dziada - czyli mazurka.

PONIEDZIAŁEK WIELKANOCNY

Lany poniedziałek, śmigus-dyngus, święto lejka - to zabawa, którą znają i dorośli i dzieci. Oblewać można wszystkich i wszędzie. Zmoczone tego dnia panny mają większe szanse na szybkie wyjście za mąż. Jeżeli oblana w tym dniu panna się obrazi - to nieprędko znajdzie męża. Chłopiec, wręczając tego dnia panie pisankę, dawał jej do zrozumienia, że panienka mu się podoba.

Szukanie zajaczka

Wielką radość zarówno dorosłym jak dzieciom sprawia szukanie w niedzielny świąteczny poranek niespodzianek od zajaczka wielkanocnego. Każdy stara się złapać zajaczka, gdy ten jest jeszcze w ogrodzie w specjalnie na tę okazję zrobionym gniazdku.

***ŻYCZĘ MIŁYCH CHWIL SPEDZONYCH W GRONIE RODZINNYM
ZACHĘCAM DO WSPÓLNEGO WYKONYWANIA PALEMEK,
ŚWIĄTECZNYCH WYPIEKÓW, PISANEK
I KULTYWOWANIA PIĘKNEJ POLSKIEJ TRADYCJI***

Katarzyna Jankowska